Zakkaart Verlengd QT

1. Wat is verlengd QT?

- QT = **hersteltijd** van het hart na elke slag
- Te lang: kans op **torsade de pointes** (TdP), een gevaarlijke ritmestoornis
- TdP kan leiden tot **plotse dood**
- Verlengd QT zelf geeft **geen klachten**
- Meestal door **medicijnen** of **zouten**; soms **erfelijk**

2. QTc lezen

- **Verlengd:** > 450 ms (man), > 470 ms (vrouw)
- **Hoog risico:** > 500 ms, of > 60 ms gestegen na start van een middel
- QTc = QT gecorrigeerd voor hartslag (**Bazett**)
- Automatische meting kan **fout** zijn: laat nameten
- Onbetrouwbaar bij hartslag **< 50 of > 90**, AF of bundeltakblok

3. Klachten van TdP

- **Hartkloppingen**, aanvallen van snelle hartslag
- **Duizelig** of **flauwvallen**
- Wegraking met **schokken**: lijkt op **epilepsie**
- Herstelt vaak vanzelf, maar kan een **hartstilstand** geven
- Erfelijk: aanval bij **inspanning, koud water, schrik** of in de **slaap**

4. Bij een QT-signaal

- Weeg **risico tegen nut**
- Weinig risico + laag middel: **gewoon door**
- Veel risico: **alternatief**
- Of **ECG** bij hoge spiegel
- **Kalium/calcium laag?** Eerst corrigeren
- Overleg met **apotheker**

5. Risicofactoren voor TdP (KNMP)

- **Hoog:** laag **kalium** of **calcium**, **hartfalen** of lisdiureticum, eerder **ventriculaire ritmestoornis**, eerder **verlengd QT**, **> 70 jaar**
- **Gemiddeld: vrouw**, **hoge bloeddruk**
- **Laag: eGFR < 30**
- Ook: **trage hartslag**, laag **magnesium**, **braken of diarree**, anorexia
- **Hogere spiegel** = meer QT-verlenging: interacties, lever of nieren ↓, overdosis
- **Twee QT-middelen** samen verlengen meer (maar minder dan opgeteld)

6. Alarm: direct actie

- **Flauwvallen** bij een QT-middel: direct arts
- Wegraking bij **inspanning, schrik** of in **slaap**
- **Hartkloppingen** + duizelig
- Bewusteloos, geen normale ademhaling: **112 + AED**
- QTc **> 500 ms**: dezelfde dag overleg

7. Hoe sterk verlengt het middel het QT? (KNMP-werkgroep 2025)

Middel	QT-verlengend potentieel	Advies
Amiodaron, sotalol	**Hoog** (QTc > 60 ms ↑)	Risicofactoren? ECG; liefst niet combineren
Erytromycine	> 1000 mg/dag **hoog**; lager middelhoog	Liefst ander antibioticum bij risico
Azitromycine, moxifloxacine	**Middelhoog** (10–60 ms)	Risicofactoren? Kies een ander middel
Ciprofloxacine, claritromycine	**Laag** (< 10 ms)	Meestal geen actie nodig
(Es)citalopram	**Middelhoog**	Risicofactoren? Alternatief of ECG
Haloperidol	≤ 5 mg/dag **laag**; hoger middelhoog	Zo laag mogelijk doseren
Domperidon	≤ 30 mg/dag **laag**; hoger middelhoog	Houd maximaal 30 mg/dag aan
Ondansetron	Oraal **laag**; intraveneus middelhoog	Oraal: meestal geen actie
Fluconazol, methadon	**Middelhoog**	Risicofactoren? ECG of alternatief

Ook hoog: kinidine. Ook middelhoog: flecaïnide, levofloxacine. Niet beoordeeld (middelhoog): o.a. (hydroxy)chloroquine, chloorpromazine, levomepromazine, pimozide, donepezil. Volledige lijst: crediblemeds.org. Het HIS- en apotheeksignaal volgt deze indeling.

8. Wat doet de assistent?

- Wegraking of hartkloppingen? Vraag naar een **nieuw medicijn**
- Vraag naar **braken, diarree, plaspillen** (kalium ↓)
- Flauwvallen bij inspanning of schrik: **zelfde dag** arts
- ECG: patiënt in **rust**, noteer de **medicijnen**

9. Erfelijk lang-QT

- Denk eraan bij een **jong** iemand met onverklaarde wegraking
- Familie: **plotse dood** op jonge leeftijd, **verdrinking**, eenzijdig auto-ongeluk
- QTc blijft verlengd zonder oorzaak? **Poli erfelijke hartziekten**
- **Bètablokker**, soms ICD; **familie** screenen

10. Valkuilen & onthoud

- Een QT-signaal betekent **niet altijd stoppen**
- **Bazett** onderschat het QT bij een trage hartslag
- Breed QRS laat het QT **langer lijken**
- Bij **overdosis** verlengen ook ‘lage’ middelen fors
- **Onthoud:** middel + risicofactoren samen bepalen het risico

Disclaimer: Dit zakkaartje is een hulpmiddel, geen officiële richtlijn of medisch advies. Raadpleeg bij twijfel altijd de actuele bronnen, een arts of een apotheker.